

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
1. Nazwa BUDYNEK MIESZKALNY	2. Czas powstania przełom XIX / XX w.	3. Miejscowość WĄCZOS	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Widok od strony: pld. wsch. Widok od strony: pln. wsch.		4. Adres Wączos nr 8 Nr ewid. dz. 622/8 5. Przynależność administracyjna województwo: pomorskie powiat: chojnicki gmina: Chojnice	
		6. Formy ochrony	

8. Historia, opis i wartości

Miejscowość Wączas wchodzi w skład sołectwa Swornegacie gminy Chojnice. Pierwszy oficjalny dokument (papieża Grzegorza X) stanowiący o osadzie Swornegacie pochodzi z 1272 r. W 1291 r. książę Mestwin II nadał osadzie przywilej lokacyjny, potwierdzony przez biskupa włocławskiego, w 1294 r. przez księcia Przemysława II. W 1310 r. Swornegacie wraz z całym Pomorzem, dostały się pod panowanie krzyżackie. W 1330 r. powstało tu wójtostwo krzyżackie. W 1466 r. Swornegacie znalazły się w granicach Prus Królewskich, administracyjnie należały do województwa pomorskiego. W 1890 r. Swornegacie administracyjnie znalazły się w strukturze powiatu chojnickiego. Jest to wieś o wielowiekowej historii, tradycji łowieckiej i rybackiej. Obecnie atrakcyjna miejscowość turystyczna. Swornegacie położone są na terenie Zaborskiego Parku Krajobrazowego, nad rzeką Brdą i Jeziorem Karsińskim, sąsiadują z Parkiem Narodowym Bory Tucholskie.

Budynek mieszkalny w konstrukcji drewnianej, zrębowej wspartej na murywanym cokole. Obiekt o zwartej bryle z dobudowanym, drewnianym gankiem, parterowy, kryty dachem dwuspadowym, pokrytym wtórnie eternitem. Ganek z dachem dwuspadowym, pokrytym eternitem. Szczyty szalowane pionowo deskami drewnianymi. Stolarka drzwiowa drewniana. Okna w formie pionowego prostokąta, czterodzielne. czterodzielne.

Wartość: wysoka

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: średni
Spękania, przetarcia drewna, naloty.

Zachować budynek, jego bryłę i formę.
Zachować stolarkę drzwiową i okienną.
Wymienić pokrycie dachowe na strzechę / dachówkę ceramiczną w kolorze naturalnym. Zabezpieczenie docelowe budynku w strefie fundamentów przed zawilgoceniem. Prowadzić prace zachowawcze – konserwacyjne drewna.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konservatora Zabytków)

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i
niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
1. Nazwa BUDYNEK GOSPODARCZY	2. Czas powstania przełom XIX / XX w.	3. Miejscowość WĄCZOS	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Widok od strony: wsch.			4. Adres Wączos nr 8 Nr ewid. dz. 622/8 5. Przynależność administracyjna województwo: pomorskie powiat: chojnicki gmina: Chojnice 6. Formy ochrony

8. Historia, opis i wartości Miejscowość Wączas wchodzi w skład sołectwa Swornegacie gminy Chojnice. Pierwszy oficjalny dokument (papieża Grzegorza X) stanowiący o osadzie Swornegacie pochodzi z 1272 r. W 1291 r. książę Mestwin II nadał osadzie przywilej lokacyjny, potwierdzony przez biskupa włocławskiego, w 1294 r. przez księcia Przemysława II. W 1310 r. Swornegacie wraz z całym Pomorzem, dostały się pod panowanie krzyżackie. W 1330 r. powstało tu wójtostwo krzyżackie. W 1466 r. Swornegacie znalazły się w granicach Prus Królewskich, administracyjnie należały do województwa pomorskiego. W 1890 r. Swornegacie administracyjnie znalazły się w strukturze powiatu chojnickiego. Jest to wieś o wielowiekowej historii, tradycji łowieckiej i rybackiej. Obecnie atrakcyjna miejscowość turystyczna. Swornegacie położone są na terenie Zaborskiego Parku Krajobrazowego, nad rzeką Brdą i Jeziorem Karsińskim, sąsiadują z Parkiem Narodowym Bory Tucholskie Obiekt w układzie zabudowy siedliskowej. Budynek gospodarczy w konstrukcji murowanej z cegły pełnej. Obiekt o zwartej bryle, parterowy, kryty dachem dwuspadowym, pokrytym wtórnie eternitem. Elewacje ceglane, bez detalu, osadzone na wtórnym tynkowanym cokole. Stolarka drzwiowa z desek, pionowo szalowana z metalowymi okuciami w formie pasów. Drobne otwory okienne w formie pionowego prostokąta, stolarka 6 – dzielna. Otwory okienne i drzwiowe zwieńczone łukami odcinkowymi. W szczycie wrota. W jednej lukarnie krytej jednospadowym dachem wrota. Druga lukarna ryzalitowo wysunięta przed elewację schodzi do cokołu, szalowana poziomo, luźno ciosanymi deskami. Wartość: średnia	9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji Stan zachowania: średni Zawilgocenie, ślady przemurowań, ubytki cegły. Zachować budynek, jego bryłę i formę. Zachować stolarkę okienną i drzwiową. Wymienić pokrycie dachowe na dachówkę ceramiczną po uprzednim zbadaniu stanu więźby dachowej. Zabezpieczenie docelowe budynku w strefie fundamentów przed zamakaniem.
	10. Wykonanie karty (autor, data i podpis) Pracownia Projektowo – Urbanistyczno – Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów, grudzień 2024 r. mgr inż. arch. Łukasz Niewiara mgr Ewa Pilarska- Świerszcz 11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków) *dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
1. Nazwa STODOŁA	2. Czas powstania początek XX w.	3. Miejscowość WĄCZOS	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Widok od strony: płd. zach.			4. Adres Wączos nr 8 Nr ewid. dz. 622/8 5. Przynależność administracyjna województwo: pomorskie powiat: chojnicki gmina: Chojnice 6. Formy ochrony

8. Historia, opis i wartości

Miejscowość Wączas wchodzi w skład sołectwa Swornegacie gminy Chojnice. Pierwszy oficjalny dokument (papieża Grzegorza X) stanowiący o osadzie Swornegacie pochodzi z 1272 r. W 1291 r. książę Mestwin II nadał osadzie przywilej lokacyjny, potwierdzony przez biskupa włocławskiego, w 1294 r. przez księcia Przemysława II. W 1310 r. Swornegacie wraz z całym Pomorzem, dostały się pod panowanie krzyżackie. W 1330 r. powstało tu wójtostwo krzyżackie. W 1466 r. Swornegacie znalazły się w granicach Prus Królewskich, administracyjnie należały do województwa pomorskiego. W 1890 r. Swornegacie administracyjnie znalazły się w strukturze powiatu chojnickiego. Jest to wieś o wielowiekowej historii, tradycji łowieckiej i rybackiej. Obecnie atrakcyjna miejscowość turystyczna. Swornegacie położone są na terenie Zaborskiego Parku Krajobrazowego, nad rzeką Brdą i Jeziorem Karsińskim, sąsiadują z Parkiem Narodowym Bory Tucholskie

Obiekt w układzie zabudowy siedliskowej. Budynek gospodarczy w konstrukcji drewnianej wspartej na murowanym, wtórnie otynkowanym cokole. Obiekt o zwartej, wydłużonej bryle, parterowy, kryty dachem dwuspadowym, pokrytym wtórnie eternitem. Elewacje wraz ze szczytami szalowane poziomo luźno ciosanymi deskami drewnianymi. Stolarka drzwiowa – dwuskrzydłowe wrota – z desek, pionowo szalowane z metalowymi okuciami.

Wartość: średnia

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: średni
Obiekt wymaga prac konserwacyjnych drewna.

Zachować budynek, jego bryłę i formę.

Zachować stolarkę drzwiową.

Wymienić pokrycie dachowe na strzechę / dachówkę ceramiczną w kolorze naturalnym. Zabezpieczenie docelowe budynku w strefie fundamentów przed zawilgoceniem.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konservatora Zabytków)

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i
niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
1. Nazwa BUDYNEK MIESZKALNY	2. Czas powstania II połowa XIX w.	3. Miejscowość WĄCZOS	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Widok od strony: płn. wsch.			4. Adres Wączos nr 10 Nr ewid. dz. 1205/1 5. Przynależność administracyjna województwo: pomorskie powiat: chojnicki gmina: Chojnice 6. Formy ochrony

8. Historia, opis i wartości

Miejscowość Wączas wchodzi w skład sołectwa Swornegacie gminy Chojnice. Pierwszy oficjalny dokument (papieża Grzegorza X) stanowiący o osadzie Swornegacie pochodzi z 1272 r. W 1291 r. książę Mestwin II nadał osadzie przywilej lokacyjny, potwierdzony przez biskupa włocławskiego, w 1294 r. przez księcia Przemysława II. W 1310 r. Swornegacie wraz z całym Pomorzem, dostały się pod panowanie krzyżackie. W 1330 r. powstało tu wójtostwo krzyżackie. W 1466 r. Swornegacie znalazły się w granicach Prus Królewskich, administracyjnie należały do województwa pomorskiego. W 1890 r. Swornegacie administracyjnie znalazły się w strukturze powiatu chojnickiego. Jest to wieś o wielowiekowej historii, tradycji łowieckiej i rybackiej. Obecnie atrakcyjna miejscowość turystyczna. Swornegacie położone są na terenie Zaborskiego Parku Krajobrazowego, nad rzeką Brdą i Jeziorem Karsińskim, sąsiadują z Parkiem Narodowym Bory Tucholskie

Budynek mieszkalny. Obiekt w konstrukcji drewnianej - zrębowej. Zwarta bryła, dach dwuspadowy, kryty strzechą zwieńczoną wzmocnieniem z koźlin. Elewacje kształtowane w drewnie. Otwory okienne w formie zbliżone do prostokąta, z zachowanymi snycersko oprawionymi opaskami okiennymi. W parterze elewacje szalowane pionowo deskami, z lizenami z listew, analogicznie w szczytach. W elewacji szczytowej deska okapowa w formie przydaszka nad parterem.

Wartość: wysoka

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: średni
Obiekt wymaga prac konserwacyjnych.

Zachować budynek, jego bryłę i formę.
Zachować stolarkę drzwiową i okienną.
Wymienić pokrycie dachowe na strzechę / dachówkę ceramiczną w kolorze naturalnym.
Zabezpieczenie docelowe budynku w strefie fundamentów przed zawilgoceniem.
Prowadzić prace zachowawcze – konserwacyjne drewna.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konservatora Zabytków)

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i
niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

